

Erste Agrár Szemle

I. évfolyam 12. szám, 2018. december

Szerkesztői üzenet

Széna vagy szalma? Tubi or not to be!

Lapunk első évfolyamának utolsó száma is bővelkedik érdekes agrárpiaci elemzésekben. A német kereslet miatt gabonaárakon forgó szalma gondolom, sokakat elgondolkoztat, nem lehetne-e erősíteni ennek termék-jellegét. Az aszályra egyre gyakrabban számíthatunk, a németek gondjai e téren vissza-vissza fognak térni.

Gyerekkori emlékek sora bukkant fel bennem, amikor a húsgalamb program indításáról halottam. Bérházunk padlásán egy lekerített részen nevelt apám galambokat, és a fiókákból gyakran jutott vasárnap ízletes leves az asztalra. Csak az előkészületeit nem szabad a gyerekek végignéznie. Meggyőződésünk, hogy e résziaci lehetőség csakis teljes szervezettség esetén fogja tudni az exportpiacokon megvetni a lábát.

Büszkék vagyunk arra, hogy az Erste Agrár Kompetencia Központja az idei növekedést is egy éve előre jelezte. A mezőgazdasági beruházások terén is egyre valószínűbb, hogy idei 330 milliárd forint körüli előrejelzésünk reálisnak mutatkozik. Modellünk 2019-re a mezőgazdasági kibocsátásban újabb, az ideit kis mértékben (1,5-2,5%) meghaladó növekedést tartalmaz.

2018 és lapunk első évfolyamának végéhez érve minden kedves olvasónknak jó egészséget, terveinek megvalósulását kívánjuk a következő esztendőre!

Az Erste Agrár Szemle korábbi számait megtalálják internetes oldalunkon:

<https://www.erstebank.hu/hu/ebh-business/kisvallalkozasok-mikro/erste-agro>

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	2
Agrárpiacok	4
Hír: 2 éves mélyponton az élelmiszerárak	4
Hír: Folyamatos a krízishelyzet - Hogyan kezelik az állattenyésztési ágazatok?.....	5
Hír: Későn jött a közbeszerzési törvény módosítása - Mennyi lesz a visszacsorgó pályázati pénz?	5
Hír: A németországi széna- és szalmaárak megfizethetetlen magasságba emelkednek	6
Hír: Elindult a nemzeti húsgalamb program	6
Hír: Súlyos gond, amelyet meg kellene oldani a mezőgazdaságban.....	7
Hír: Sok százmilliárd kellene az élelmiszeriparba: de vajon ki kapja meg?.....	8
Kiemelt téma	10
Erste Agrár Elemzés	11
Mindenütt	13
kéznél vagyunk	13
Kapcsolatok	14

Agrárpiacok

Hír: 2 éves mélyponton az élelmiszerárak

Előrejelzések szerint a 2018/2019-es termésévben a globális gabonatermés kevesebb lesz a tavalyinál. Novemberben több mint 2 éves mélypontra csökkentek az élelmiszerárak a világon, elsősorban az olajos magvak, a tejtermékek és a szemes termékek áresése miatt. Az ENSZ Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) által nyomon követett 5 alapvető élelmiszer árindexe 2016 májusa óta legalacsonyabb, 160,8 pont lett novemberben az októberi 162,9 pont után.

Erste kommentár

Az ilyen globális indexek az elemző számára sem értékelhetők érdemben. A világ teljes agrárpiacának összemosása szükségszerűen nem valós képet mutat. Még az önmagához mért változás is kétséges, hiszen nem trendet mutat, hanem egy nagy-nagy átlagot. Arra jó, hogy a sajtó ilyen blikkfangos címekkel tudja szétkürtölni. Nekünk sokkal inkább azzal kell tisztában lennünk, hogy nálunk az élelmiszerárak Magyarországon ebben az évben felfelé húzzák az inflációt. Szóval számunkra igencsak megtévesztő e cikk címe.

Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint az élelmiszerek fogyasztói árának emelkedése az év utolsó hónapjaiban is gyorsul, és elérheti az öt százalékot, miközben az élelmiszeriparnak e mérték alig felével kell megelégednie. A mezőgazdasági árak augusztusban vettek nagy lendületet, hat százalékot meghaladó emelkedésbe kezdtek az előző év azonos időszakához képest. Így éves szinten ismét az élelmiszeripar szorul két tűz közé.

Az üzenet az, hogy továbbra sincsenek rendben az élelmiszerárak, de különösen az azon való osztozkodás. Most, amikor a fizetőképesség látványosan emelkedik, a kiskereskedelmi forgalom megállíthatatlanul nő, jó alkalom nyílna a rendezésre. A fenti arányokból jól érzékelhető, hogy továbbra is a kiskereskedelem az élelmiszer értéklánc legerősebb tagja, érdekérvényesítője. Ezt e lapban már számtalanszor megénekeltek. Tenni ellene a beszállítói kínálat minden határon túli koncentrálásával lehetne elsősorban, illetve megkerülhetetlen, erős márkákkal. Ezek realitása alacsony, így marad a hatékonyság növelésének tartós kényszere a beszállítókon.

Hír: Folyamatos a krízishelyzet - Hogyan kezelik az állattenyésztési ágazatok?

Az állattenyésztési ágazatok versenyesélyeinek boncolgatása sem maradhatott el a Portfólió Agrárszektor konferenciáján. A járványokhoz és a piaci krízisekhez már-már hozzászólt a szektor, de a fogyasztók fejével kevesen képesek gondolkodni - mutatott rá a panelbeszélgetést vezető Fórián Zoltán, az Erste Bank Agrár Kompetencia Központjának vezető agrárszakértője. A legújabb támadás éppen vásárlókon keresztül fogja érni a húsipart - jósolta a szakember.

Erste kommentár

Tisztelet az állattenyésztőknek! Nem csak azért, mert az év minden napján helyt állnak, hanem azért is, mert jellemzően kisebb jövedelemmel kell megelégedniük, mint a növénytermesztőknek. Ezzel a sommás kijelentéssel kapcsolódni szeretnénk az előző cikkhez tartozó kommentárokhoz. A tejek, tejtermékek, húsok és húskészítmények piacán az árak meglehetősen zavart mutatnak. Miközben az állandó akciók azt sugallják, hogy drágák, valójában – ahogy a legtöbb élelmiszer - meglehetősen alulértékelték. Eközben a fogyasztók felé sugárzott képet folyamatosan védeni, erősíteni kell. Az egészségipar égése alatt támadó helyettesítők tudatosan próbálják aláásni a hús és tej pozícióját. És ez csak két front azok közül, amelyeken az állattartók és feldolgozók küzdenek. Ha nem tartanak össze, menthetetlenül alul maradnak, és búcsút inthetnek a fenntartható fejlődésnek. Figyelem! Az individualizmus korának az agráriumban már vége!

Hír: Későn jött a közbeszerzési törvény módosítása - Mennyi lesz a visszacsorgó pályázati pénz?

2016 elején jelent meg egy sor vidékfejlesztési kiírás, többek között az állattartó telepek korszerűsítése és a kertészeti gépbeszerzés támogatása, az élelmiszeripari feldolgozásra kiírt pályázat pedig 2015 végén nyílt meg. Az első támogatói okiratok két év elteltével érkeztek meg az igénylőkhöz - sokak számára ez már késő volt. Időközben nagyot fordult a világ. Először fordult elő, hogy fiatal gazdák is lemondtak a 12 millió forintos „ingyen pénzről”. Mi történt?

Erste kommentár

A történet ma már igazi klasszikusnak számít. Elhúzódó bírálatok, elszálló költségek, megváltozott piaci, esetleg épp járványügyi környezet. A mezőgazdálkodók és az élelmiszer-feldolgozók azonban nem tehetlenségükről híresek. Kreatív megoldásokban sosem volt hiány. Aki például számított a pályázati rendszer döcögős működésére, és a sosem látott alacsony kondíciójú hitelekkel gyorsan megoldotta fejlesztéseit, az a folytatáshoz most mazsolázhat azon nyertes pályázatok közül, amelyek új megvalósítójukat keresik. Ezzel, nagy valószínűséggel, egyúttal a közbeszerzési kötelezettségtől is megszabadult. Az eset tanulságait mindenki könnyedén levonhatja.

Mivel azt is tudjuk, hogy a keretet több mint 20 százalékkal (21,3%) túlvállalta a hivatal, a visszacsorgásokból nem fog érdemi új keret képződni. Mivel pedig a következő program indulása is igen messze van még (akár négy évig nem lesz vidékfejlesztési pályázat!), a bankok szerepe felértékelődik az agrárberuházások finanszírozásában. Különösen az olyanoké, akik nem csak pénzt, hanem értéknövelő szolgáltatásokat is nyújtanak. Itt nem tagadva, magunkra utalunk. E lap elemzési rovatában egyébként a KAP-reform elhúzódásáról külön is elmondjuk véleményünket, előrejelzésünket.

Hír: A németországi széna- és szalmaárak megfizethetetlen magasságba emelkednek

Normális évben a német állattartók átlagosan 5,6 millió tonna szénát és 1,5 millió tonna szalmát használnak fel. Az ez évi szénatermés viszont a többéves átlagnak az egynegyedére zsugorodott, a szalma esetében valamivel kedvezőbb a helyzet, viszont a rendelkezésre álló mennyiség nagy részét alomnak kell felhasználni. A szalma ára nagybálánként 100 euró körül mozog – írja az agrarheute.com.

Erste kommentár

A cikk megjelenése óta az árak tovább emelkedtek. Ha a melléktermék főtermékként árazódik - még ha ideiglenesen is - azon el kell gondolkodni. Lehet, hogy itt az alkalom új lábat növeszteni? Több figyelmet fordítani például a széna és a szalma előállítás technológiájára, minőségére. Az időjárási szélsőségek egyre gyakoribbak. Tőlünk északra az őszi vetések állapota most is messze elmarad a megszokottól, ami előre vetíti az idej helyzet megismétlődését.

Példaként a jó minőségű lucerna széna jut eszembe, amely javítja a tehének tejtermelését, és biológiai mutatóit. Sőt, kiváló exportpiacai vannak. A prémium minőségű lucerna termelése nem könnyű feladat, de mindenképpen megéri az erőfeszítést.

Hír: Elindult a nemzeti húsgalamb program

Bejelentette a nemzeti húsgalambprogram elindítását Nagy István agrárminiszter Budapesten, a Nemzeti Kisállat Kiállításon.

Erste kommentár

- Nézd Anyaaaa... Galambok! Van nálad kenyér?
- Nincs. Most edd kenyér nélkül

A galambhús fogyasztásának valóban sok európai és tengerentúli országban évszázados hagyománya van. (Aki rá akar keresni, a squab kifejezést használja, ami a fiatal házigalamb skandináv eredetű elnevezése.) Tenyésztésük és feldolgozásuk azonban csak abban az esetben lehet életképes kisüzemi, háztáji tevékenység, ha 100 százalékban integráltan, szervezeten végzik. Ahhoz, hogy hobbyállatból haszonállattá válhasson, az itthoni keresletet is fel kell építeni. Ez közösségi marketing feladat is. A galambhús egy sor jól kommunikálható tulajdonsággal bír, amelyek részévé tehetik a mai kor élelmiszerpiacának Magyarországon is.

A galambnevelés se nagy beruházást, se nagy felkészültséget nem igényel. Alkalmas az állattartás irányába való kezdeti lépések megtételére. Ugyanakkor már a kezdetnél döntést kell arról hozni, hogy az etetést egy zárt rendszerben, ellenőrzött, kvázi bio körülmények között végezzük, vagy reptetünk, és akkor ellátják magukat, de nem tudjuk, mit szedegetnek össze. A cél legyen inkább a legnagyobb hozzáadott értékű termék előállítása, mint az alacsony árú tömegcikk piacára való belépés. Persze ez a magyar galambhús, mint márka kialakítását is igényli, de egy induló programnál igenis nagyot kell álmodni.

Hír: Súlyos gond, amelyet meg kellene oldani a mezőgazdaságban

Az agrárium – és az egész gazdaság – teljesítményét meghatározzák a rendszerváltozás idején indult családi vállalkozások, amelyek jelentős gazdasági szereplőkké fejlődtek. Ezek alapítói azonban mára a nyugdíjkorhatáron túl, de legalábbis annak közelében vannak, miközben kevesen rendelkeznek határozott tervvel a cég átörökítésére. Nem beszélve arról, hogy többségük nem nyitott a technológia fejlesztésekre, miközben éppen ebben rejlik versenyképességük záloga.

Erste kommentár

A generációváltás egy természetes folyamat, amely komoly előkészületet igényel, de minden esetben egyedi. Nincs két egyforma élethelyzet. A lényeg mégis az, hogy tudatos legyen. Egyre többet halljuk, hogy az idős gazda tudását a precíziós gazdálkodás viszi tovább magasabb szinten. Az ennek során keletkező hatalmas adattömeg elemzése azonban gyakran meg is cáfolja a régi beidegződéseket. A digitalizációs folyamat szorosan együtt zajlik a generációváltással. Az idő gazdák jelentős része nehezen tanulja már meg az új technikai eszközök használatát, inkább engedi oda a fiatalokat a gépekhez. Ugyanakkor ez nem ok számukra visszavonulásra. Az Agrostratégia felmérése szerint a nyugdíjkorhatárt elérők több mint 80 százaléka nem akar visszavonulni. Ez nagyon komoly szám, ami kezelést igényel. A fiatal generációnak szorosan együtt kell működnie az időssel, és fokozatosan kell az operatív feladatokat, később a stratégiaiakat is átvennie. Az idősök kapcsolati hálójának nagy értéke. Azt, amíg csak lehet működtetni kell, szintén fokozatos átvétel mellett.

A helyzet másik vetülete a cégeladások várható növekedése. Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint, az előttünk álló két-három évben egyre több agrárcég fog eladásra kerülni. Az okok összetettek, de alapvetően összefüggenek az egyre gyorsabban változó gazdálkodási környezettel, és a kiöregedéssel.

Hír: Sok százmilliárd kellene az élelmiszeriparba: de vajon ki kapja meg?

Több mint 180 milliárd forintnyi támogatás kiosztásáról számolt be Kis Miklós Zsolt államtitkár előadásában a siófoki Agrárszektor Konferencián. Bár eddig külön támogatták az élelmiszeripart, illetve a borászatot, a jövőben a kettőt egy pályázat alatt hirdethetik meg.

Erste kommentár

Az élelmiszer termékláncon belüli árváltozások eltérő üteme mindennél jobban bizonyítja élelmiszeriparunk átlagosan rossz helyzetét. Az első, az élelmiszerárrakról szóló cikkben már utaltunk arra, hogy a mezőgazdaság és a kiskereskedelem között préselődő élelmiszeripar nem képes megfelelő, nemzetközi mércével is elfogadható versenyképesség-növekedést felmutatni, immár évtizedek óta. Az okok boncolgatásával már jómagam is könyvtárakat töltöttem meg az elmúlt 25 évben, itt nem merek belemerülni.

Az is látszik, hogy önmagában a támogatási lehetőségek kiszélesítése nem elegendő ahhoz, hogy a megfelelő versenyképesség, versenyszemlélet, felkészültség kialakuljon. Ez elkerülhetetlenül a koncentráció növekedéséhez fog vezetni minden vállalkozásméretben, horizontálisan és vertikálisan egyaránt. Ez sok fejfájást fog okozni például a fenntartási kötelezettségekkel terhelveknél.

Az elnyert támogatások gyakran homályosítják el a tekinteteket, a gondolkodást, miközben a piaci életképességről hamis ábrándok születnek. Mi itt az Erste Bank Agrár Kompetencia Központjában gyakran vállalunk fel konfliktust is annak érdekében, hogy a realitások medrébe tartsuk a beruházókat. Nem könnyű. Sokan egyszerre tartják magukat az üzem menedzserének és kereskedelmi gurunak. Pedig az, hogy ötletük támogatásra talált a pályázati rendszerben, nem jelenti automatikusan azt, hogy piacilag is megalapozott. A banki hitelképességi szűrő – nálunk legalábbis mindenképpen – már többet mond e téren.

Az élelmiszeripari sikertörténeteket – mert azért szép számmal vannak ilyenek is – minden beruházás előtt át kellene tekinteni. Hol, mik voltak azok a tényezők, amelyek a sikerhez vezettek, és azok közül én mennyivel bírok.

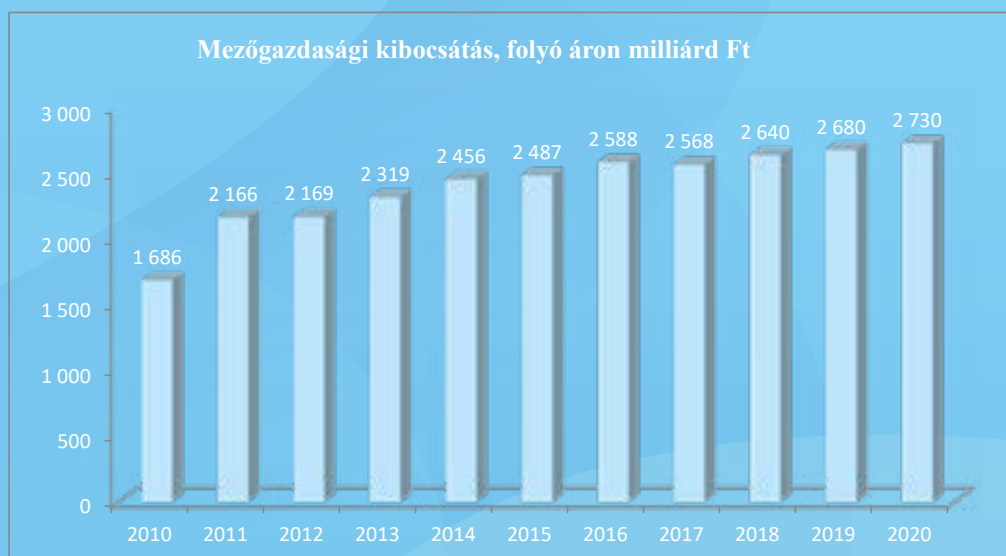
Statisztika

E lap első számában, 2018 januárjában közöltük a mezőgazdaság kibocsátására vonatkozó előrejelzésünket, a 2600 milliárd forintot. Ez ellenőrizhető. A KSH december közepén megjelent első becslése pedig alátámasztja előrejelzésünk pontosságát. Ez számunkra is fontos visszajelzés arra vonatkozólag, hogy agrárpiacon előrejelző rendszerünk jó úton fejlődik.

Agrárszámadás 2018

Az év végéhez közeledve mindenkinek érdemes számot vetnie idei teljesítményével. A mezőgazdaságban is itt van ennek az ideje. Nem csak azért, mert a KSH közzétette első becslését a mezőgazdasági kibocsátás alakulásáról, hanem azért is, mert egyre több információ lát napvilágot az előttünk álló évek piaci és támogatási lehetőségeiről.

Soha rosszabb évet a mezőgazdaságnak! Miközben ez az év sem volt kevésbé fordulatos az agráriumban, mint a korábbiak, összességében sincs okunk panaszra. Az év eleji enyhe tél és bőséges csapadék után a

Forrás: KSH 2018-tól Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

hirtelen meleg két-három héttel előbbre hozta az idei termelési ciklust, és e hatás egészen az őszi vetésekig érzékelhető volt. Az bizonyos, hogy az időjárási szélsőségek gyakorisága növekedni fog az előttünk álló években is. Fel kell tehát készülni rájuk.

Növekvő kibocsátás

A KSH első becslése szerint, a tavalyi minimális mérséklődés után ebben az évben 3,1 százalékkal növekedhet a mezőgazdaság kibocsátása, és elérheti az általunk már több mint egy éve előre jelzett 2600 milliárd forintot. Mind a növénytermesztés (+1,8%), mint az állattenyésztés (+5,7%) bővült idén, de továbbra is jellemző, hogy két-három szektor hozza a növekedést. A növénytermesztésben a kalászos gabonák kisebb termését a kukorica kiemelkedő, a tavalyit 10 százalékkal meghaladó mennyisége ellensúlyozta. Ugyanez nem sikerült a repcének. 5,2 százalékos termés-többlete nem volt elég arra, hogy az alapvetően a kisebb területen alapuló kisebb napraforgótermést pótolja. A zöldségszektorban hasonló a helyzet, bár paradicsomból egyre többet állítunk elő mind szántóföldön, mind üvegházban, a gyökérzöldségek és hagymafélék kieséseit nem pótolta, így a szektor kibocsátása 3 százalékkal mérséklődött idén. A gyümölcsöknél az alma és a meggy egyaránt kiemelkedő mennyiséget hozott. Az állattenyésztésben főleg baromfifélék, elsősorban a kacsák, mögötte a libák kibocsátásának növekedése nyomta a legnagyobbat a latban idén. Növekedett a szarvasmarha szektor is, miközben a sertésszektor nagyjából a tavalyi szinten maradt. Az állati termékek közül a tej kibocsátása tudott emelkedni, a tojásé azonban szintén inkább stagnált. Eközben a mezőgazdasági árak is emelkedést mutatnak idén. Augusztusban és szeptemberben 6,0-6,2 százalékkal voltak magasabbak a mezőgazdasági árak, mint egy évvel korábban, és ez várhatóan az utolsó hónapjaiban is tovább fog emelkedni. Így a mezőgazdasági kibocsátás növekedéséhez a mennyiségek mellett az árak is emelkedéssel járultak hozzá.

Büszkék vagyunk arra, hogy az Erste Agrár Kompetencia Központja az idei növekedést is egy éve előre jelezte. A mezőgazdasági beruházások terén is egyre valószínűbb, hogy idei 330 milliárd forint körüli előrejelzésünk reálisnak mutatkozik. Modellünk 2019-re a mezőgazdasági kibocsátásban újabb, az ideit kis mértékben (1,5-2,5%) meghaladó növekedést tartalmaz. Előrejelzéseink során számolunk ugyan az időjárási anomáliákkal, de hiszünk abban, hogy a technológiai fejlődés mérsékli ezeket a károkat, hiszen a mezőgazdasági technológiák fejlesztése során az időjárásfüggés csökkentése kiemelt szempont. Piaci árfigyelő és előrejelző rendszerünk szerint a jövő évben inkább az állatok és állati termékek árai mutatnak majd növekedést, miközben a gabonafélék árai inkább lefelé tendálnak majd.

Kiemelt téma

E hónapban a január 2-án induló új MNB Növekedési hitelprogramot mutatjuk be, amely „NHP FIX” néven került meghirdetésre, hogy a KKV vállalkozások hosszú távú alacsony, fix kamatozású forráshoz juthassanak.

NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM Fix

Kik igényelhetnek Exim Lízinget az Erste banknál?

Belföldi székhelyű KKV vállalkozások.

Mire igényelhető lízing az Exportélénkítő hitelprogram keretében?

Új és használt immateriális javak, tárgyi eszközök beszerzésére, a már meglévő vagy bérelt, illetve lízingelt eszközök átalakítására, korszerűsítésére és kapacitásuk bővítésére.

Fontos, hogy a beruházás a vállalkozás saját tevékenységét kell szolgálja, a bérbeadás nem engedélyezett, kivéve a cégcsoporton belüli bérbeadás. A program egyaránt elérhető hitel és pénzügyi lízing keretében is.

Melyek a hitelprogramok főbb paraméterei?

- Devizanem: HUF
- Finanszírozás összege: minimum 3 Mft maximum 1 Mrd Ft (amibe a korábbi szakaszok alatt igényelt összegek nem számítnak bele)
- Futamidő: minimum 3 év maximum 10 év
- Ügyleti kamat: a teljes futamidő alatt fix, mértéke nem haladhatja meg a 2,5 %-ot.
- Rendelkezésre tartási idő: a szerződés megkötésének napjától számított 2 év azzal, hogy az első lehívásnak 1 éven belül meg kell történnie.
- Törlesztés: jellemzően havonta vagy negyedévente, de agrárfinanszírozás esetén lehetőség van a szezonális bevételhez igazodó egyedi törlesztési ütemezésre is.
- Előtörlesztés: bármikor díjmentesen kezdeményezhető, a Bank előzetes értesítése mellett
- Megkezdett beruházás: A korábban megkezdett beruházások ki nem egyenlített fizetési részletei finanszírozhatóak és bevonhatóak az NHP keretébe,
- Már kifizetett beruházás: Saját forrásból megvásárolt és kifizetett eszközök utófinanszírozására legfeljebb a kifizetéstől számított 60 nappal van lehetőség.
- Visszlízing: akkor van rá lehetőség, ha az érintett eszköz a refinanszírozást megelőzően legfeljebb 45 nappal korábban került a KKV tulajdonába.
- Fontos! A hitel nem minősül támogatott hitelnek, így nem terheli az ügyfél támogatási keretét (nem növeli a támogatás intenzitását).

Jelen termékismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

Erste Agrár Elemzés

Átmeneti év lesz, de baj az?

Az Európai Unió történetének egyik legnehezebb időszakát éli. Gondjait csak tetézi, hogy a Közös Agrárpolitika (KAP) reformfolyamata lassú, és előállt az a helyzet, hogy a tervekkel egyik tagállam sem ért egyet. Ami biztos, az mindössze annyi, hogy a KAP szerkezete nem változik érdemben. Az össze többi még vita alatt van. Az, hogy átmeneti évvel indul a következő pénzügyi-kifizetési ciklus, már szintén nem kérdés. Sokkal inkább az, hogy ez egy, kettő esetleg három év lesz. Tekintve a pénzügyi keret csökkentési és az adminisztratív terheket növelő szándékokat, az, hogy akár évekkal meghosszabbodhat a mostani rendszer az egyes pillérben, kifejezetten pozitív. Ami pedig a második pillért illeti, annak forrásai gyakorlatilag máris kimerültnek tekinthetők. Az átmeneti évekkal viszont növekszik az az időszak, amíg nem lesznek kiírt pályázatok. Ezt a helyzetet kezelni kell. Mégpedig amiatt, mert az agrárgazdaság szereplői hozzászoktak és alkalmazkodnak a támogatási források elérhetőségéhez. Emiatt fenn áll a veszélye annak, hogy lelassulnak, esetleg le is állnak a beruházások. Itt fontos annak hangsúlyozása, hogy a bankok képesek és készek a finanszírozási vákuum kitöltésére, de ez értelemszerűen visszatérítendő, viszont viszonylag gyors és kevesebb kötöttséggel járó finanszírozási formát jelent. Azt is érzékeljük, hogy egyre több beruházó választja a kiszámítható és immár tartósan igen kedvező költségekkel járó banki hiteleket, amelyek mellé a pénzügyi intézetek további hozzáadott értéket, szolgáltatást is nyújtanak. Az agrárium vezető finanszírozói saját agrárszakértőket tartanak. E – magamfajta – emberkék próbálják egyengetni az ügyfelek, az ügyletek útját bankon belül és azon kívül is. Az általam vezetett műhely például elemzésekkel, előrejelzésekkel, személyes tanácsadási projektekkel is jelen van az ügyfelek mindennapjaiban.

A mezőgazdaság és az egész élelmiszergazdaság jövőképe a támogatásoktól függetlenül sem fekete vagy fehér, nagyon is színes. Az viszont, hogy ki-ki melyik színt veszi fel (képletesen elsápad, vagy éppen kipirul az örömtől) nagyban függ például szemléletétől, felkészültségétől, üzemének adottságaitól, stratégiai partnereitől. Itt van példaként adott piaci helyzet megértése, kezelése. Mi folyik például a sertés piacon? A tavasszal nagy riadalmat kiváltó sertéspestisről (ASP) mára kiderült, hogy tudjuk kezelni. Sőt egyre inkább eséllyé alakul, mint életveszéllyé. Az élősertés piacán például keleti szomszédunk fokozódó ASP terhelése erősödő keresletet támaszt. A sertéshús piacán a hosszú hetek óta stagnáló árak mögött is egy sajátos piaci helyzet rejtezik. Kínában is megállíthatatlannak tűnően terjed az ASP. Ezzel összefüggésben fokozódik a vágás, ami érzékelhető importkereslet-csökkenést okozott az év utolsó hónapjaiban, amikor rendre ennek ellenkezője szokott napirenden lenni. Az EU-ban a csökkenő Kínába irányuló szállításokat a Japánba, Dél-Koreába, Fülöp Szigetekre irányuló export ellensúlyozni tudta, de a növekvő EU-s vágások miatt mégis tele vannak az európai raktárak. Abban is nagy tanulság rejlik, hogy ennek ellenére nem zuhannak a sertésárak. Köszönetet kell ezért mondanunk a jól szervezett német gazdáknak, akik ezt elérték a vágóhidaknál. E piaci helyzetnek köszönhető az is, hogy a szokásosnál is nagyobb engedményeket találunk egyes boltokban. Bár a friss, előhűtött sertéshús leggyakrabban (sajnos!) nem beazonosítható eredetű a fogyasztó számára, joggal élünk a gyanúperrel, hogy olcsó nyugati feleslegek vannak a hazai piacon is. Hasonlóan a tejtermékekhez, vagy a kisméretű tojásokhoz, a piaci feleslegeiket inkább alacsony áron (itt is szóvá szeretném tenni nyelvünk fájdalmas kínzását, amikor az „olcsó árak” nem létező szóösszetétellel bombáznak minket a médiumokon keresztül. Az ár ugyanis lehet magas, alacsony, de olcsó csak termék, vagy szolgáltatás lehet - a szerző megjegyzése) eladják külföldre, jellemzően térségünkbe, hogy a belföldi árak fenntarthatók legyenek. A világpiaci túlkínálathoz az USA vámháborúi is hozzájárulnak. Ebben az évben mintegy 1,5 milliárd dollár kár érte az Egyesült Államok sertésstartóit a Mexikó és Kína által kivetett vámok miatt, a csökkent árak révén. Már Mexikóval úgy tűnik, megtalálják a hangot, és a 20 százalékos vám hamarosan eltűnik, Kínával szemben ez még nem látszik.

Mivel az EU belső sertéshús piaca nem bővül, az exportkényszer folyamatosan erősödik. Ahhoz, hogy a hazai sertésszektorban növekedjen a termelési, beruházási kedv, stabil, lehetőleg a mostaninál magasabb árakra, a támogatások megmaradására mindenképpen szükség van.

Ez a példa aktualitása miatt kívánczik ide. De az oly sokat emlegetett jó agráradottságok a többi szektorban is csak igen lassan kezdenek kiaknázódni. Korábbi magunkhoz képest látványos, de a nemzetközi versenyben lassú a fejlődésünk. Nem elég a jó támogatás-felszívó képesség. A hatékonyság és versenyképesség javulása pedig nem csak technológiai kérdés. Az év vége alkalmas idő arra, hogy számot vessünk idei teljesítményünkkel. Gondoljuk át, hány dologra legyintettünk rá, mondván, ki vagyok szolgáltatva neki (pl. időjárás, piaci árak, támogatások), és hányra mondhatjuk, hogy tettünk ez ellen (modernizáltuk technológiáinkat, együtt kezdtünk értékesíteni és így tovább).

Keretbe foglalva e cikket: a támogatási rendszer nem fog cserbenhagyni minket. Az EU és a hazai források is segíteni fognak továbbra is, de a tőlük való függést mérsékelni kell. Az átmeneti évek erre kitűnő lehetőséget nyújtanak majd. Képezzenek ezek ténylegesen átmenetet a piaci versenyhez való viszonyunkban, együttműködési készségünkben!

Mindenütt kéznél vagyunk

Észak-Kelet Magyarországi Vállalati Régió

Az Erste Bank Észak-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj Zemplén, Szabolcs Szatmár Bereg megyékre terjed ki.

A Régió minden megyeszékhelyen (Salgótarján, Eger, Miskolc, Nyíregyháza) rendelkezik Vállalati Irodával. A Régióvezető, Sumi Csaba okleveles vállaltgazdasági agrármérnök végzettséggel is rendelkezik. Az Észak-Kelet Magyarországi Régió aktívan hozzájárult az Erste Bank agrárhitel állományának elmúlt 2 évben nyújtott 60 százalékos növekedéséhez, a régió a 2017-es évben 38 százalékkal növelte agrár hitelportfólióját, míg a teljes hitelállománya 26 százalékot növekedett.

A Régió aktívan együttműködik az Erste Bank Agrárkompetencia központjával, így az agrárium szereplőinek személyre szabott finanszírozási megoldásokkal áll a rendelkezésére.

A Régió kollégáinak több éves gyakorlata van az agrárium és a mezőgazdasági cégek finanszírozásában.

A Régió sikereinek titka, hogy a kollégák proaktívan mindig a legjobb szakmai és finanszírozási megoldásokat keresik az agrárium szereplőinek, miközben ismerik a szektor működését is.

Kit keressek?

Sumi Csaba - Régióvezető

+36 30 505 0107

Csaba.Sum@erstebank.hu

Gulyás László - Eger

+36 20 991 0150

Laszlo.Gulyas@erstebank.hu

Pádárné Teleki Mónika - Salgótarján

+36 30 699 0026

Monika.PadarnTeleki@erstebank.hu

Újvári Róbert - Nyíregyháza

+36 20 329 2222

Robert.Ujvari@erstebank.hu

Jánosik Anita - Miskolc

+36 30 516 9836

Anita.Janosik@erstebank.hu

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ
agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Becske Dávid
Telefon: +36 30 689 2569
david.becske@erstebank.hu

Gór Arnold
szénior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

A kiadványt az Erste Bank Hungary Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról az Erste Bank Hungary Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem az Erste Bank Hungary Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.